

Koncepcja rozwoju infrastruktury
Program *Kultura blisko domu*
na lata 2021–2025

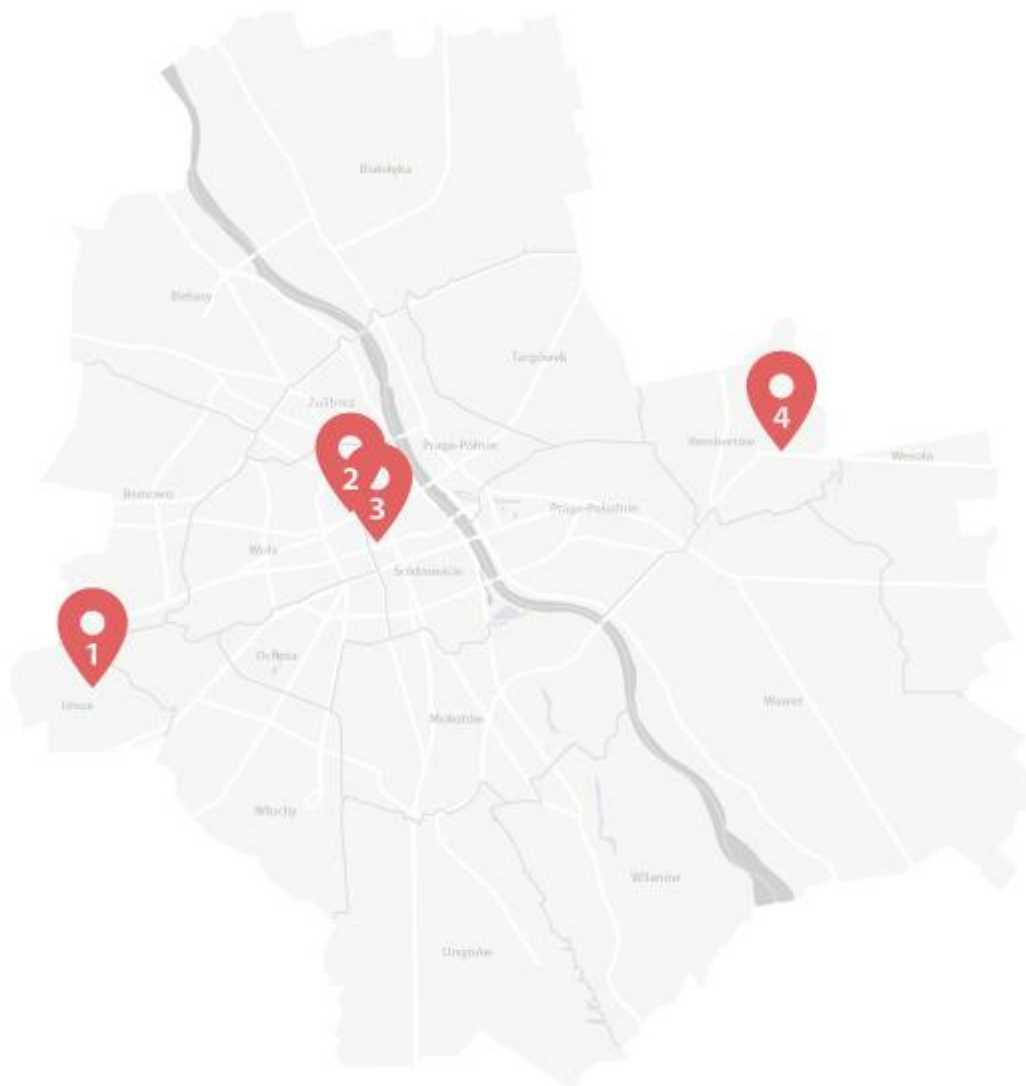
Spis treści

Zaplanowane inwestycje	3
1. Budowa Ośrodka Kultury Arsus przy ul. Gardziejewskiego	4
2. Remont lokalu dla Biblioteki Publicznej Dzielnicy Wola przy ul. Nowolipki	4
3. Budowa domu kultury Twórcza Twarda	5
4. Budowa ośrodka kultury Dzielnicy Rembertów przy ul. Cyrulików	7
Przesłanki do decyzji o dalszych inwestycjach	8

Zaplanowane inwestycje

Inwestycje w ramach programu 2.2: mapa

LEGENDA
📍 lokalizacja
🔧 modernizacja
+ budowa

+ Ośrodek Kultury Arsus
ul. Gierdziewskiego

+ Biblioteka Publiczna
w Dzielnicy Wola
ul. Nowolipki

+ Dom Kultury
Twórcza Twarda
ul. Twarda

+ Ośrodek Kultury
ul. Cyrulików

1. Budowa Ośrodka Kultury Arsus przy ul. Gardziejewskiego

Budowa domu kultury wynika z konieczności przeniesienia Ośrodka Kultury Arsus do nowej siedziby. Wynajem dotychczasowej siedziby w budynku z 1950 roku przy ul. Traktorzystów, niebędącym własnością Miasta Stołecznego Warszawy, nie będzie możliwy począwszy od 2023 roku, ponieważ właściciel planuje jego wyburzenie.

Nowy budynek zapewni odpowiednie zaplecze działalności edukacyjno-kulturalnej dla mieszkańców Dzielnicy, których liczba rośnie bardzo szybko ze względu na zasiedlanie osiedli powstających na terenach po nieistniejących już Zakładach Mechanicznych Ursus. Istniejące obiekty nie są w stanie sprostać wyzwaniom, jakie stoją przed dzielnicowymi instytucjami kultury. Stworzenie atrakcyjnego i przyjaznego miejsca aktywności czasu wolnego umożliwi mieszkańcom dostęp do kultury w pobliżu miejsca zamieszkania.

W roku 2021 rozpoczną się prace przygotowawcze inwestycji, polegające na wykonaniu kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy budynku Domu Kultury przy ul. Gierdziejewskiego.

Budżet przewidziany na rok 2021: 1 967 764 zł.

2. Remont lokalu dla Biblioteki Publicznej Dzielnicy Wola przy ul. Nowolipki

Remont lokalu przy ul. Nowolipki 21 w Warszawie umożliwi przeniesienie do niego Wypożyczalni Zbiorów Obcojęzycznych nr 115 – „Poliglotka”. Wypożyczalnia jest pierwszą i jedyną Wypożyczalnią Obcojęzyczną w lewobrzeżnej części stolicy. Jej księgozbiór jest bogaty przede wszystkim w literaturę piękną i klasyczną dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz książki popularnonaukowe z zakresu historii, geografii, nauk społecznych, literatury faktu i biografii. Zbiory zawierają również kursy do nauki języków obcych oraz lektury uproszczone na różnych poziomach znajomości języków z nagraniami na płytach CD, dzięki którym podczas czytania wspomagane jest zrozumienie

i prezentowanie prawidłowej wymowy. Zbiory gromadzone są w językach: angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim, hiszpańskim, rosyjskim, ukraińskim, czeskim, szwedzkim, duńskim, norweskim i chińskim. Poza księgozbiorem, w Wypożyczalni dostępne są obcojęzyczne czasopisma o tematyce edukacyjnej, społeczno-politycznej i rozrywkowej. Wypożyczalnia prowadzi również działania edukacyjne, animację kulturalną, spotkania czytelnicze, kluby dyskusyjne i warsztaty językowe. W realizacji znacznej części działań wykorzystywane są lokalne sieci społeczne i społeczności cudzoziemców. Działania Wypożyczalni oparte są przede wszystkim na wolontariacie młodzieżowym oraz imigranckim.

Dzięki przeniesieniu, powierzchnia Wypożyczalni zwiększy się ponad trzykrotnie (z 49 m² do 176 m²) i będzie zawierać między innymi: salę biblioteczną z księgozbiorem i miejscami do siedzenia – czytelnią oraz salę spotkań, przeznaczoną do kameralnych lekcji języków obcych oraz innych spotkań czytelników. W bibliotece będzie mogło przebywać jednocześnie do 50 osób.

W lokalu nie będzie barier (stopni, progów) utrudniających korzystanie osobom z niepełnosprawnościami, zapewniono łatwy dostęp do lady bibliotecznej, przewidziano ogólnodostępną toaletę. Wejście główne do lokalu, położone na działce nienależącej do budynku, jest wyniesione powyżej chodnika (około 15 cm), w związku z tym przewidziano montaż klapy podjazdowej montowanej na podeście przez pracownika. Przy wejściu zostanie umieszczony dzwonek przyzywowy dla osób potrzebujących pomocy. Dotychczasowy lokal nie posiadał rozwiązań architektonicznych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością (ulożony jest na wysokim parterze budynku wielorodzinnego).

Inwestycja pozwoli na zwiększenie dostępności Wypożyczalni dla nowych odbiorców oraz dla grup zagrożonych wykluczeniem.

Budżet przewidziany na rok 2021: 777 000 zł.

3. Budowa domu kultury Twórcza Twarda

Centrum, o łącznej powierzchni około 9 tys. m², stanie się nową siedzibą Domu Kultury Śródmieście oraz Młodzieżowego Domu Kultury „Muranów” im C. K. Norwida. Ma oferować mieszkańcom bogatszy i bardziej zróżnicowany program kulturalny, niż można zapewnić w obecnych warunkach lokalowych. Inwestycja pozwoli na rozszerzenie zakresu działania instytucji, zgodnie z lokalnym zapotrzebowaniem, oraz umożliwi dotarcie do osób, które dotąd nie korzystały z lokalnej oferty kulturalnej i rekreacyjnej. Nowy budynek będzie znacznie wykraczać poza funkcjonalność zwykłego domu kultury. Unikalne rozwiązania architektoniczne, wiele otwartych przestrzeni idealnych do spotkań i tworzenia miejsc aktywności lokalnej oraz przede wszystkim wzbogacona o nowe technologie oferta usług sprawi, że będzie to miejsce zarówno pobudzające kreatywność, jak i pełniące funkcję miastotwórczą.

Obiekt zostanie wzniesiony na obszarze dotychczasowego boiska, jednak nie pozbawi mieszkańców możliwości uprawiania sportu – do aktywności fizycznej zachęcać będą boisko oraz skatepark, mieszczące się w specjalnej strefie sportowej na dachu budynku. Znajdzie się tam ponadto kino plenerowe oraz ogródek z pasieką. Daje to ogromne możliwości innowacyjne polegające na łączeniu oferty kultury, edukacji, sportu i rekreacji. Sprzyja także włączaniu odbiorców i mieszkańców we współdecydowanie lub współtworzenie oferty. Oferta aktywności czasu wolnego zostanie jeszcze bardziej zdywersyfikowana i dostosowana do potrzeb, możliwości i kompetencji różnych grup społecznych. W szczególności dotyczyć to będzie specyficznych potrzeb grup wiekowych, środowiskowych.

Śródmieście, choć położone centralnie i o reprezentacyjnym charakterze, nie posiada własnych i samodzielnych obiektów w pełni przystosowanych do działalności kulturalno-oświatowej. Obecne siedziby Domu Kultury Śródmieście oraz Młodzieżowego Domu Kultury „Muranów” im C. K. Norwida nie zaspakajają potrzeb tych placówek, przez co hamują ich rozwój, a także możliwość zwiększenia współpracy z mieszkańcami i dla mieszkańców. Dom Kultury Śródmieście działa w kompleksach mieszkalnych (jego główna siedziba mieści się przy ul. Smolnej, a placówki terenowe przy ul. Foksal, Anielewicza, Św. Salezego i Jazdów), co ogranicza jego funkcjonowanie. Z kolei

Młodzieżowy Dom Kultury „Muranów” zajmuje część budynku szkolnego przy ul. Stawki. Nie posiada profesjonalnej sali widowiskowej, a powierzchnia, którą może wykorzystywać, jest znacznie ograniczona.

Budowa nowej siedziby dla Domu Kultury Śródmieście i Młodzieżowego Domu Kultury „Muranów” im. C. K. Norwida pozwoli zmienić obecną niekorzystną sytuację, a także zwiększyć zakres jednoczesnego uczestnictwa o 200 procent. Wnętrza Centrum pomieszczą m.in. pracownie tematyczne, sale muzyczne i teatralne, edukacyjne, rekreacyjne oraz salę widowiskową na ponad 300 miejsc, podczas gdy obecnie dom kultury dysponuje salą widowiskową jedynie na 80 miejsc. Będzie to instytucja otwarta, podejmująca działania prowadzące do poszerzania zakresu funkcjonowania instytucji o aktywności skierowane do społeczności mieszkającej w jej sąsiedztwie.

Budżet inwestycji:

Rok 2023: 8 000 000 zł

Rok 2024: 10 000 000 zł

Rok 2025: 6 599 680 zł

4. Budowa ośrodka kultury Dzielnicy Rembertów przy ul.

Cyrulików

Pomieszczenia przeznaczone na cele kulturalne zostaną stworzone na parterze budynku o przeważających funkcjach mieszkaniowych, w którym znajdą się 24 mieszkania komunalne.

Adaptacja lokali usługowych na cele kulturalne umożliwi stworzenie na największym osiedlu dzielnicy przestrzeni do prowadzenia działań przez dom kultury. W najgęściej zaludnionej części Rembertowa (Stary Rembertów – ok. 15 500 mieszkańców) nie ma domu kultury.

Dojazd z tej części dzielnicy do dwóch istniejących domów kultury wiąże się z przekraczaniem istotnych barier:

- torów kolejowych (bez tunelu i z jednym, zakorkowanym przejazdem kolejowym – Nowy Rembertów) lub
- lasów i czteropasmowej trasy ul. Żołnierskiej (Kawęczyn-Wygoda).

Dzięki utworzeniu nowej przestrzeni nastąpi wzrost liczby mieszkańców, dla których w odległości 15 minut spaceru od miejsca zamieszkania będzie dostępna oferta co najmniej jednego miejsca aktywności kulturalnej.

Oferta ośrodka będzie zróżnicowana i zdywersyfikowana. Program ośrodka zakłada aktywne formy włączania: animowanie współpracy lokalnej, działania wielogrupowe, międzypokoleniowe. Planowane są także: działania skierowane do osób z grup w trudnej sytuacji życiowej (ze względu na lokalizację lokalu kulturalnego na terenie budynku komunalnego).

Budżet inwestycji:

Rok 2021: 451 000 zł

Rok 2022: 190 000 zł

Przesłanki do decyzji o dalszych inwestycjach

Zgodnie z założeniem Programu tworzone będą nowe miejsca aktywności kulturalnej oraz obiekty dysponujące ofertą zagospodarowującą czas wolny mieszkańców. Działania polegające na planowaniu i tworzeniu nowych miejsc aktywności kulturalnej, o zasięgu przede wszystkim lokalnym, są potrzebne w pierwszej kolejności tam, gdzie nasycenie instytucjami kultury oraz infrastrukturą służącą aktywnościom czasu wolnego jest szczególnie małe, a średnia odległość do najbliższej placówki szczególnie duża (tzn. nie pozwala na dotarcie tam w 15 minut piechotą). Istotne jest zmniejszanie w ten sposób międzydzielnicowych różnic w dostępie do placówek oferujących aktywności czasu wolnego.

Do oceny dostępności infrastruktury dzielnicowych instytucji kultury wykorzystano wyniki pracy badawczej GUS *Wskaźniki dostępności terytorialnej mieszkańców Polski do wybranych obiektów użyteczności publicznej*, opartej na danych na koniec 2016 roku¹.

Pod względem dostępności przestrzennej centrów, domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic w sytuacji gorszej niż inne dzielnice są Białołęka oraz Żoliborz. Dla mieszkańców Białołęki wartości wskaźnika dostępności przestrzennej wynosi 3 144 metrów. W przypadku Żoliborza analogiczna wartość to 3 011 metrów. Na kolejnych miejscach pod względem niedostępności znajdują się Ursynów², Bielany, Rembertów oraz Wilanów.

Dokładniejsza analiza dostępności przestrzennej domów kultury i podobnych placówek pokazuje, że najgorsza sytuacja występuje w kilku obrzeżnych obszarach MSI – są to: Białołęka Dworska, Szamocin i Kobiałka (położone w północnej części Białołęki), Wólka Węglowa (zachodnia część Bielany), Jezioraki Południowe (południowa część Ursynowa) oraz styk obszarów Powsin, Powsinek i Kępa Zawadowska (południowa część Wilanowa).

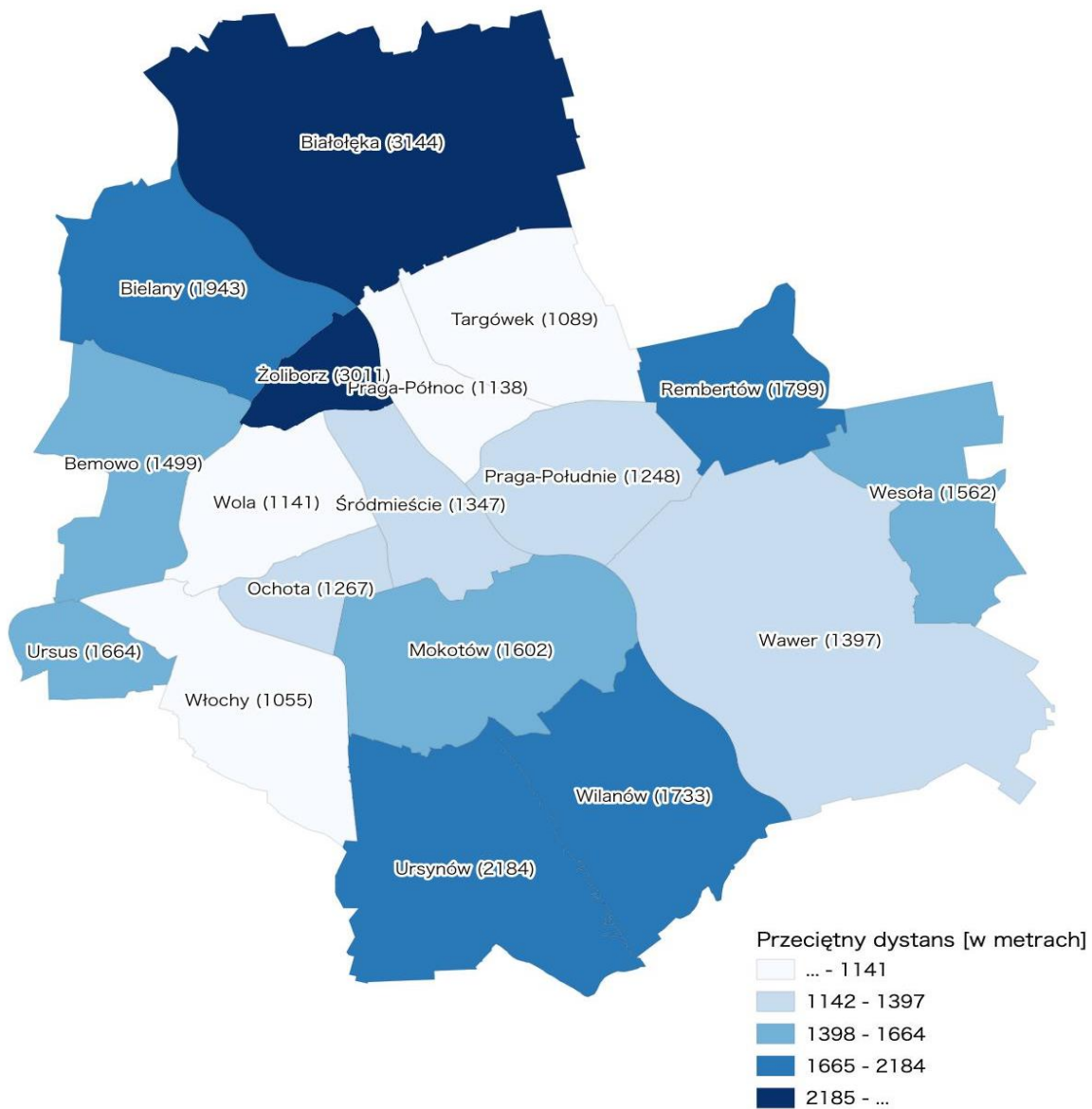
1

¹ Cieciora, Iwona i in. 2018. *Wskaźniki dostępności terytorialnej mieszkańców Polski do wybranych obiektów użyteczności publicznej*. Warszawa: GUS.

2

² Na Ursynowie sytuacja wkrótce ulegnie poprawie w wyniku otwarcia Ursynowskiego Centrum Kultury.

Wskaźnik dostępności przestrzennej centrów, domów i ośrodków kultury, klubów, świetlic w dzielnicach Warszawy (mapa)

Źródło: GUS Wskaźniki dostępności terytorialnej (2016)

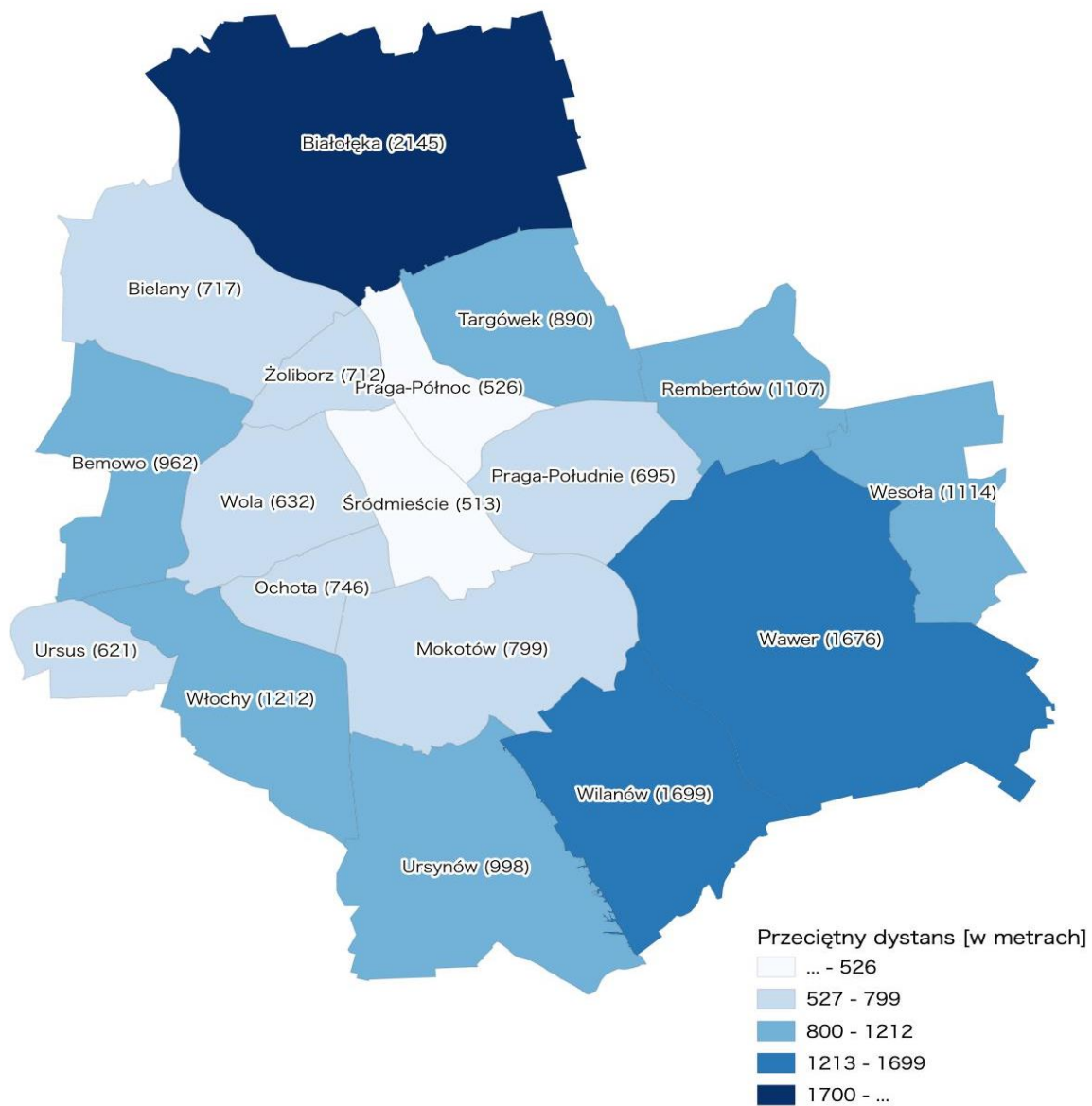
Wskaźnik dostępności przestrzennej centrów, domów i ośrodków kultury, klubów, świetlic (mapa)

Źródło: GUS Wskaźniki dostępności terytorialnej (2016)

Pod względem dostępności do bibliotek dzielnicowych, ponownie niekorzystną sytuacją wyróżnia się Białołęka. Wartość wskaźnika dostępności przestrzennej sięga tu 2 145 metrów. Najlepsza sytuacja pod tym względem jest z kolei w Śródmieściu i na Pradze Północ.

Jeżeli za kryterium dostępności bibliotek w dzielnicach przyjąć liczbę mieszkańców przypadających na placówkę biblioteczną, to najlepszy dostęp do bibliotek publicznych mają mieszkańcy Śródmieścia, Mokotowa i Wesołej³. Najmniej placówek bibliotecznych jest na Białołęce, Bemowie oraz w Ursusie. Mieszkańcy Śródmieścia mają 7-krotnie lepszy dostęp do oddziałów bibliotek niż mieszkańcy Białołęki (odpowiednio: 2 509 i 17 735 mieszkańców przypadających na placówkę biblioteczną). Również pod względem liczby czytelników w przeliczeniu na 1000 mieszkańców pierwsze miejsce zajmuje Śródmieście, ale za nim plasują się Ochota, Ursynów i Wilanów, natomiast Wawer, Bemowo i Mokotów plasują się pod tym względem na ostatnich miejscach (w Śródmieściu na 1000 mieszkańców przypada 384 czytelników, podczas gdy w Wawrze 160).

Wskaźnik dostępności czasowej bibliotek publicznych w dzielnicach Warszawy (mapa)

Źródło: GUS Wskaźniki dostępności terytorialnej (2016)